

Raforkumálastjóri
Jarðhitadeild

SKÝRSLA VARÐANDI NEYZLUVATN
FYRIR ÓLAFSVIK Á SNÆFELLSNESI

eftir

Jón Jónsson

Júlí 1962

Inngangur

Vatnsveita sé er Ólafsvíkurþorp notar nú er ófull-
nægjandi, og á síðari árum hefur þörfin á úrbótum
orðið meir og meir ákallandi. Í marsmánuði 1961
var ákveðið að hefjast handa um byggingu nýrrar vatns-
veitu fyrir þorpið.

Lindir þar sem í ráði er að taka, renna í lak, sem síðan
fellur í Gerðubergsá og myndar með henni Fossá, en
hún er virkjuð nokkru neðar. Þar sem vatn er fremur
lítið í Fossá, töldu forráðamenn Rafmagnsveitunnar að
til mála gæti komið, að vatnstaka úr lindum þessum
mundi geta valdið truflun á rekstri stöðvarinnar, þegar
vatn er af skermum skammti. Einnig var talið að lind-
irnar stuðluðu að því að hindra ístruflanir í stöðvar-
lóninu, þar sem hér er um kaldavermsl að ræða.

Sankvæmt ósk raferkunálastjóra fór undirritaður ásamt
Steingrími Arasyni, verkfræðingi, frá Traust h/f til
Ólafsvíkur til þess að athuga hvort ekki væri mögulegt
fyrir vatnsveituna að nota aðrar lindir, sem ekki koma
rafmagnsstöðinni að notum. Þessar athuganir fóru fram
dagana 24.-25. júlí sl. Greinargerð fyrir þessum
athugunum og niðurstöður af þeim fer hér á eftir.

Athuganir

Þaríð var um svæðið frá austurhlíðum Tindfjalls, suður
að suðurenda Gerðubergs, vestur að Taghálsum, Hfóa og
Enni. Auk þess voru athugaðar lindir, sem koma fram
vestan í Enni.

Norðanustan í Tindfjalli koma fram litlar lindir. Sýst veru þær mína þurrar, og er norðar dregur var rennelið vart meira en 5-6 l/sek. Lindir þessar falla ekki í Fossá, en eru bæði of litlar fyrir vatnsveituna og of erfitt að ná þeim vestur yfir hálsinn og gil það er Fossá rennur í. Fjöldi linda er í Gerðubergsdal og austan í Gerðubergi, en allar renna þær í Fossá ofan við stöðvarlónið. Lindir þessar koma flestar úr bólstrabergsmýndun og eru í svipaðri hæð báðum megin í dalnum og eins vestan í Gerðubergi, en þar eru lindir þær sem vatnsveita Ólafsvíkur byggð nota. Lindirnar koma upp í vesturhlíð Gerðubergs á nokkrum stöðum. Rennali þeirra linda, sem nú er stlunin að taka, er um 30 l/sek. Þær renna í læk, sem síðan fellur í Gerðubergsá og myndar svo báðar Fossá. Frá lindum þessum eru um 1600 m niður að stöðvarlóninu, bein lína. Séu allar bugður á læknum taldar með er vegarlengdin næmast undir 2 km.

Af þessu er ljóst að enda bótt lindavatn þetta sé um + 4°C við upptök, getur það ekki haft nokkur áhrif í þá átt að hindra ísmýndun í stöðvarlóninu, fremur en annað vatn sem í það rennur.

Nokkur hluti Gerðubergsár kemur ofan úr jökli, en telja nú víst að það vatn hverfi að vetri til og er þá lítið annað en lindavatn eftir.

Lakir tveir hafa upptök sín norðan við Hróa og Rjúpnabergir. Þeir koma úr mýrum og drögum á víð og dreif. Vestari lakurinn er nú notaður fyrir vatnsveituna. Vatnið er mýravatn, sem gruggast í leysingum svo mjög að það verður óhæft til neyslu og iðnaðar. Auk þess ber lakurinn fram mikið af vikri úr mýrunum, en vikur þessi er komin frá gosum í Smáfellsjökli. Mikill hluti vikursins er afar fínkornóttur og hefur

mjög beris á því að hann stíflí pípur vatnsveitunnar.

Af þessu er fyllilega ljóst, að miverandi vatnsból
Ólafsvíkur er óviðunandi.

Lindirnar vestan í Enni koma fram í jökulbergslagi
mjög dreift í fárra metra hæð yfir sjó. Ekki virðist
koma til mála að nýta þessar lindir vegna þess hvað
kostnaðarsamt það mundi verða, auk þess sem öll mann-
virki þarna myndu vera í stöðugri hættu fyrir sjávar-
gangi og grjóthruni úr Enni.

Þíðurstöður þessara athugana verða því, að ekki sé
fánlegt nægilegt magn af óafþinnanlegu neyzluvatni
fyrir Ólafsvík á þessum stað en úr lindum þeim sem um
er að ræða.

28. júlí 1962.

Jón Jónsson